

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

PROGRAMUL ȘI REZUMATELE

PRIMEI EDIȚII A

CONFERINȚEI NAȚIONALE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ

**O UTOPIE DEVENITĂ REALITATE: ÎNVĂȚĂMÂNTUL
SUPERIOR ÎN RSS MOLDOVENEASCĂ – DE LA
PLANIFICARE LA REPRODUCERE**

Conferința este organizată în cadrul proiectului nr. 20.80009.1606.11
*Patrimoniul academic universitar din RSS Moldovenească:
investigarea și valorificarea bunelor practici.*

CHIȘINĂU 2020

COMITETUL DE ORGANIZARE:

Liliana ROTARU, conferențiar universitar, doctor (Universitatea de Stat din Moldova)

Aurelia HANGANU, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”)

COMITETUL ȘTIINȚIFIC:

Valeriu PASAT, academician, doctor habilitat (Institutul de Istorie, Ministerul Educației Culturii și Cercetării)

Liliana ROTARU, conferențiar universitar, doctor (Universitatea de Stat din Moldova)

Gabriel MOISA, profesor universitar, doctor (Universitatea din Oradea)

Ion EREMIA, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea de Stat din Moldova)

Valentin TOMULEȚ, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea de Stat din Moldova)

“O utopie devenită realitate: învățământul superior în RSS Moldovenească – de la planificare la reproducere”, conferință națională cu participare internațională (1; 2020; Chișinău). O utopie devenită realitate: învățământul superior în RSS Moldovenească – de la planificare la reproducere: Conferință națională cu participare internațională: Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Valeriu Pasat [et al.]; comitetul de organizare: Liliana Rotaru, Aurelia Hanganu. – Chișinău: S. n., 2020 (Tipogr. “Lexon-Prim”). – 24 p.

Antetit.: Univ. de Stat din Moldova. – Texte : lb. rom., engl., rusă. – 50 ex.

ISBN 978-9975-3483-0-0.

CZU 378.091(478)(082)=135.1=111=161.1

O-10

PROGRAM

16 octombrie 2020

8.30 – 9.00 – înregistrarea participanților

9.00-9.30 Ședința plenară (Universitatea de Stat din Moldova, Complexul „Dimitrie Cantemir”, Bloc A, sala 18)

Moderator: Liliana ROTARU, doctor, conferențiar universitar

9.00 – 9.30 Deschiderea conferinței și prezentarea volumului O UTOPIE DEVENITĂ REALITATE: ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ÎN RSS MOLDOVENEASCĂ – DE LA PLANIFICARE LA REPRODUCERE .

Luări de cuvânt:

Valeriu PASAT, academician, doctor habilitat (Institutul de Istorie, Ministerul Educației Culturii și Cercetării)

Gabriel MOISA, profesor universitar, doctor (Universitatea din Oradea)

Ion XENOFONTOV, doctor, cercetător științific coordonator, Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan” a Academiei de Științe a Moldovei

Georgeta STEPANOV, profesor universitar, doctor habilitat, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Universitatea de Stat din Moldova

Secția 1. POLITICI EDUCAȚIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Moderatori: prof. Georgeta STEPANOV, dr. Liliana ROTARU

Bir. 16/bloc A, ora 9.35 – 13.30

- 9.35 - 9.50 **Людмила БУРМЕНКО**, Тираспольский Государственный Учительский Институт. (1944-1946)
- 9.55 - 10.10 **Gheorghe BACIU**, Organizarea învățământului superior în Bălți în perioada sovietică
- 10.15 - 10.30 **Alexandru GHEȚAN**, Organizarea procesului educațional pe timp de pandemie. Studiu de caz: Basarabia interbelică.
- 10.35 - 10.50 **Georgeta STEPANOV**, Politică de personal în domeniul învățământului superior de profil jurnalistic din RSS Moldovenească (1966-1980)
- 10.55 - 11.10 **Ștefan-Marius DEACONU**, Între izolaționism și cooperare: Aspecte privind mobilitatea academică în învățământul superior din statele est-europene în anii '70-'80
- 11.15 - 11.30 **Adrian ROȘCA**, Istoriografia occidentală despre sistemul educațional sovietic din perioada anilor '50-'60
- 11.35 - 11.50 **István BANDI**, Sovietizarea vieții culturale maghiare. Studiu de caz: Reorganizarea Academiei de Studii Diplomatice și punerea Academiei de Științe „în slujba poporului”
- 11.55 - 12.10 **Dan LAZĂR**, Studenții lui Nicolae Ceaușescu
- 12.15 - 12.30 **Gabriel MOISA**, A supraveghea și a controla. Cazul Institutului Pedagogic din Oradea (1972-1979)
- 12.35 - 12.50 **Sorin ȘCLEARUC**, Cazul operei „Marea Prietenie” de Vano Muradeli și ecoul ei în învățământul superior din RSS Moldovenească
- 12.55 - 13.10 **Liliana ROTARU**, Un „pompiers” pentru sistemul educațional al RSS Moldovenești – Institutul Învățătoresc din Soroca

Secția 2. **ACTORII SISTEMULUI EDUCAȚIONAL SUPERIOR ȘI REGIMUL COMUNIST**

Moderatori: dr. Lidia PRISAC, dr. Ruslan ȘEVCENCO

Bir. 18/bloc A, ora 9.35 – 13.30

- 9.35 - 9.50 **Ruslan ȘEVCENCO**, Atitudinea corpului didactic și a studențimii din RSS Moldovenească față de puterea sovietică
- 9.55 - 10.10 **Alexandru MALACENCO**, NKGB, tineretul și intelectualii în RSS Moldovenească în primii ani postbelici
- 10.15 - 10.30 **Silviu MOLDOVAN**, Corpul universitar în atenția politiei politice: de la glorificare la anihilare și retur
- 10.35 - 10.50 **Lidia PRISAC, Ion Valer XENOFONTOV**, Procesul de admitere la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. (1945 - sfârșitul anilor '60)
- 10.55 - 11.10 **Ion Valer XENOFONTOV, Lidia PRISAC**, Viața studențească la institutul de Stat de Medicină din Chișinău (1945-1991)
- 11.15 - 11.30 **Ion Valer XENOFONTOV, Lidia PRISAC**, Activitatea extracurriculară la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (1945-1991)
- 11.35 - 11.50 **Sorin ȘIPOȘ**, The Activity of Historian Silviu Dragomir at the University of Cluj (1919-1947)
- 11.55 - 12.10 **Ion EREMIA**, Biografia unei personalități marcante – Afanasie V. Repida
- 12.15 - 12.30 **Valentina URSU**, Rolul Antoninei Lucinschi în consolidarea învățământului pedagogic în RSS Moldovenească
- 12.35 - 12.50 **Ion NICULIȚĂ**, Profesorul universitar Mihail Muntean – omul vremurilor obscure

REZUMATELE COMUNICĂRILOR

ТИРАСПОЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УЧИТЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ. (1944-1946)

Ludmila BURMENKO, *doctor conferențiar universitar,
Universitatea de Stat din Tiraspol „T.G. Shevchenko”,
Republica Moldova*

Рассматриваются малоизученные вопросы, связанные с подготовкой учителей для общеобразовательной школы в контексте задач, поставленных государством перед высшими учебными заведениями в послевоенные годы. Тираспольский государственный учительский институт, восстановленный Постановлением Правительства МССР от 24 мая 1944 г., наравне с остальными учебными заведениями высшей школы, должен был решать задачи не только в направлении подготовки учительских кадров, но и наладить работу по организации системы повышения квалификации педагогов, уже работавших в школах республики.

Характеризуется специфика деятельности учительского института в 1944-1946 гг., которая была определена послевоенной разрухой, повлекшей за собой серьезные проблемы материально-технического характера (недостаток помещений и учебного оборудования, отсутствие библиотеки и т.д.).

Отдельной проблемой при наборе студентов стало практическое отсутствие молодежи со средним образованием, а также обнаружившийся у принятых на учебу учащихся общий низкий уровень знаний, что предопределило собой отчисления уже на зимней сессии 1945 г.

THE TIRASPOL STATE TEACHERS' INSTITUTE (1944-1946)

The poorly studied issues related to the preparation of teachers for general education schools in the context of the tasks posed by the state for higher education institutions in the postwar years are considered.

The Tiraspol State Teachers' Institute, restored by the MSSR Government Decree of May 24, 1944, along with the rest educational institutions of higher education, was supposed to solve problems not only in the direction of teachers training, but to organize work on establishing a system of advanced training for teachers already who worked in the schools of the republic.

The teacher institute in 1944-1946 activities specifics, which were determined by the postwar devastation and entailed serious problems of a material and technical nature (that is lack of facilities and educational equipment, lack of a library, etc.) are

characterized here. A separate problem in the recruitment of students was the practical absence of young people with a secondary education, as well as the general low level of knowledge that was revealed in students accepted for study, which entailed deductions at the winter session of 1945.

ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR ÎN BĂLȚI ÎN PERIOADA SOVIETICĂ

Gheorghe BACIU, *doctor habilitat, profesor universitar,
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu, Republica Moldova*

Pe baza literaturii de specialitate, documentelor de arhivă, proprii observații, este reflectat și propus spre discuții procesul de înființare și evoluție a sistemului de învățământ superior din nordul RSS Moldovenești. Este vorba despre Institutul Învățătoresc/Pedagogic de Stat din Bălți. Autorul prezintă etapele, direcțiile științifice pe care și le-a propus spre cercetare personalul științifico-didactic de la Institut, elementele de infrastructură etc.

THE ORGANIZATION OF THE HIGHER EDUCATION IN BALTI IN THE CONTEXT OF SOVIET PERIOD

Based on the specialized literature, archival documents, own observations, is studied the subject of the establishment and evolution of the higher education system in the north of the Moldavian SSR. It is about the Bălți State Teacher / Pedagogical Institute. It is presents stages, scientific directions, infrastructure elements, etc.

ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL PE TIMP DE PANDEMIE. STUDIU DE CAZ: BASARABIA INTERBELICĂ

Alexandru GHEȚAN, *doctorand, Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova*

Educarea populației basarabene în perioada interbelică a fost una dintre prioritățile autorităților naționale române în noua provincie unită. Unul dintre impedimentele

specifice în procesul de instruire a localnicilor l-a reprezentat factorul epidemic. Frecvența epidemiilor de tifos exantematic, febră tifoidă, scarlatină, precum și extinderea sezonieră a unor „boli ale copilăriei” (variola, rujeola, conjunctivită granuloasă, etc.) a condiționat aplicarea unor măsuri restrictive în procesul educativ. Supravegherea normelor sanitare în școli, deparazitarea elevilor și dezinfectarea periodică a instituțiilor de învățământ, precum și alte măsuri cu caracter combativ erau întreprinse pentru asigurarea unui mediu sanitar adecvat. În cazurile apariției unor focare epidemice ubiquue, autoritățile ordonau aplicarea unor acțiuni de închidere a școlilor, interdicții de circulație cu C.F.R. pentru elevi, încarantinarea infecțiilor sau a potențialilor bolnavi, ș.a. În vederea prevenirii unor boli contagioase în instituțiile de învățământ era predată educația igienică, învățătorul-diriginte era responsabil de întocmirea listelor pentru cazurile de boală și pentru lipsele nemotivate, iar agentul-sanitar realiza regulat vizite de inspecție sanitară.

Astfel, procesul de educare a populației era într-o strictă concordanță și dependentă de condițiile epidemice existente în societate. În consecință, respectarea norme sanitare impuse aveau statutul de „clauză obligatorie” pentru fiecare instituție de învățământ și copil instruit în aceasta.

THE ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS

DURING THE PANDEMIC. STUDY CASE: INTERWAR BESSARABIA.

Annotation: The education of the Bessarabian population in the interwar period was one of the priorities for the Romanian national authorities in the new united province. One of the specific hindrance in the training process of the local population was the epidemic factor. The frequency of epidemics of typhos, typhoid fever, scarlet fever, as well as the seasonal spreading of some "childhood diseases" (smallpox, measles, conjunctivitis, etc.) conditioned the application of restrictive measures in the educational process. Supervision of health standards in schools, deworming of pupils and regular disinfection of educational institutions, as well as other combative measures were taken to ensure an adequate health environment. In the cases of ubiquitous epidemic outbreaks, the authorities ordered the application of school closure actions, the traffic ban with train (C.F.R.) for pupils, quarantine for the infected or potentially ill pupils, a.o. In order to prevent contagious diseases in educational institutions was taught the hygienic education, the teacher-leader was responsible to draw up the lists for cases of illness and unmotivated absences, also the sanitary agent made regular health inspection visits in the schools.

Thus, the educational process of population was in a strict accordance and dependence with the epidemic conditions existing in the society. Accordingly, the compliance of the imposed sanitary norms had the status of “mandatory clause” for each educational institution and child trained on it.

**POLITICA DE PERSONAL ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR DE PROFIL JURNALISTIC DIN RSS MOLDOVENEASCĂ
(1966-1980)**

*Georgeta STEPANOV, profesor universitar, doctor habilitat,
Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării,
Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova*

Politicile de personal în RSS Moldovenească au avut întotdeauna un loc important pe agenda decizională a organelor de conducere, fiind considerate puncte strategice ale politicii generale de stat. Conștient de rolul lor în procesul de sovietizare și formare a noului om, regimul sovietic a acordat o atenție sporită politicilor de personal din domeniul educației la toate nivelurile, dar strategice au devenit cele din domeniul învățământului superior. Domeniul ales pentru analiză în acest articol este politica de personal, aplicată în anii 1966-1980 în învățământul superior de profil jurnalistic din RSS Moldovenească, care viza direct două obiective fundamentale, și anume: 1) recrutarea și recalificarea profesorilor universitari în scopul să îi implice în procesul de formare a viitorilor jurnaliști și 2) instruirea personalului științific-didactic local pentru învățământul superior în jurnalism.

**PERSONNEL POLICY IN THE FIELD OF HIGHER EDUCATION OF
JOURNALISTIC PROFILE FROM THE MOLDAVIAN SSR (1966-1980)**

In the Moldavian SSR, personnel policies always had an important place on the decision-making agenda of the governing bodies, being considered strategic points of general state policy. Aware of their role in the process of Sovietization and formation of the new man, the Soviet regime paid more attention to personnel policies in the field of education at all levels, but strategic became those in the field of higher education. The area chosen for analysis in this article is the personnel policy, applied during the years 1966-1980 in higher education of journalistic profile in the Moldavian SSR, which directly aimed at two fundamental objectives, namely: 1) recruitment and retraining of university professors in order to involve them in the training process of future journalists and 2) training of local scientific-teaching staff for higher education in journalism.

ÎNTRU ÎZOLAȚIONISM ȘI COOPERARE: ASPECTE PRIVIND MOBILITATEA ACADEMICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DIN STATELE EST-EUROPENE ÎN ANII '70-'80

Ștefan-Marius DEACONU, *doctorand, Facultatea de Istorie,
Universitatea din București, România*

Mobilitatea studenților și a cadrelor didactice într-un sistem de învățământ superior reprezintă un indicator al deschiderii sale către colaborarea internațională. Confruntate cu probleme economice semnificative, statele blocului comunist au redus bugetele alocate rețelei de instituții de învățământ terțiar.

În acest context, mobilitatea a fost una dintre principalele modalități de dezvoltare personală din mediul academic. A fost una dintre căile de a se include în fluxul de informații științifice. Studiul își propune să analizeze modul în care semnarea Convenției de la Praga, încheiată la 7 iunie 1972, a stimulat mobilitatea în cadrul blocului comunist.

Analiza începe de la o examinare a situației din România din ultimele două decenii ale regimului comunist, fiind investigate și de fluxurile de mobilitate a mediilor academice din țările est-europene. Studiul folosește materiale din Arhiva Ministerului Educației și Cercetării și cele ale Comitetului Central al PCP.

BETWEEN INSULATION AND COOPERATION: ASPECTS REGARDING ACADEMIC MOBILITY IN HIGHER EDUCATION IN THE EASTERN EUROPEAN STATES IN THE YEARS 1970-1980

The mobility of students and teachers in a higher education system represents an indicator of its openness to international collaboration. Faced with significant economic problems, the communist bloc states made cuts in the budgets allocated for the network of tertiary education institutions.

In this context, mobility was one of the principal ways of personal development in academia. It was of the paths to be part of flow of scientific information. The study aims to analyse how the signing of the Prague Convention, concluded on June 7, 1972, boosted mobility within the communist bloc.

The analysis starts from an examination of the situation in Romania in the last two decades of the communist regime, being also investigated by the mobility flows between the academic environments in Eastern European countries. The study uses materials from the Archive of the Ministry of Education, and from the Central Committee of the PCP.

ISTORIOGRAFIA OCCIDENTALĂ DESPRE SISTEMUL EDUCAȚIONAL SOVIETIC DIN PERIOADA ANILOR '50-'60

Adrian ROȘCA, *doctorand, Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova*

Cele două supraputeri care s-au confruntat pe parcursul întregii perioade a Războiului Rece au manifestat un interes reciproc față de sistemul economic, militar, politic, cultural și social al adversarului. În acest articol, vom analiza modul în care istoriografia occidentală, în special istoriografia americană, a înțeles și estimat sistemul educațional sovietic de toate nivelurile, atât în timpul Războiului Rece, cât și în perioada care a urmat dispariției URSS. Articolul în cauză va analiza diferite abordări dar și elementele comune pe care avem șansa să le întâlnim în lucrările diversilor autori. În același timp, este important de menționat că există anumite diferențe de abordare între autorii care au studiat sistemul de învățământ sovietic în timpul Războiului Rece și cei care au studiat subiectul după 1991.

WESTERN HISTORIOGRAPHY ABOUT THE SOVIET EDUCATIONAL SYSTEM DURING THE 1950S-60S

During the Cold War there was an interest from the two giants of the second half of the twentieth century, about the economic, military, political, cultural and social systems of the opponent. In this article, we will analyse how Western historiography, especially American historiography, has analyzed the Soviet educational system at all levels, both during the Cold War and in the period following the demise of the USSR. The article in question will analyse what issues have been addressed by various authors, namely what were the common elements that we have the chance to meet with various authors, as well as elements that have been addressed by only one author. At the same time, it is important to note that there are certain differences in approach between the authors who studied the Soviet education system during the Cold War and those who studied the subject after 1991.

SOVIETIZAREA VIEȚII CULTURALE MAGHIARE STUDIU DE CAZ: REORGANIZAREA ACADEMIEI DE STUDII DIPLOMATICE ȘI PUNEREA ACADEMIEI DE ȘTIINȚE „ÎN SLUJBA POPORULUI”

István BANDI, *cercetător științific, Arhiva Istorică a
Serviciilor de Stat din Ungaria, Budapesta, Ungaria.*

În anul 1948 sistemul preuniversitar din Ungaria a fost etatizat prin intrarea în vigoare a Legii nr. XXXIII. Acest prim pas în direcția distrugerii valorilor societății

maghiare tradiționale a reprezentat și un punct de cotitură în lupta comuniștilor împotriva sistemului instituțional al țării. Celelalte sectoare ale culturii, printre care s-a numărat și mediul academic, au urmat același traseu.

În toamna anului 1949 Academia Ungară de Științe a fost sugrumată prin „adoptarea” unui nou regulament de funcționare care copia tiparul sovietic. În același timp, prin redistribuirea tendențioasă a burselor de cercetare și reorganizarea învățământului superior diplomatic (deja din 1947) s-a avut în vedere schimbarea rapidă a personalului diplomatic și s-a experimentat un model de reformă aplicabil în toate domeniile academice și universitare.

Reorientarea exclusiv materialistă-ateistă a învățământului a fost un atac pornit împotriva culturii și identității naționale creștine cu rădăcini europene prin care comuniștii urmăreau și subjugarea planificată a vieții culturale. Studiul își propune o prezentare sumară a procesului „de reformare” a sistemului academic și universitar – cu precădere a celui diplomatic – și o analiză a manierei în care acest domeniu de activitate a fost „pus în slujba poporului”.

THE SOVIETISATION OF THE HUNGARIAN CULTURAL LIFE CASE STUDY: REORGANIZATION OF THE ACADEMY OF DIPLOMATIC STUDIES AND PLACING THE ACADEMY OF SCIENCES „IN THE SERVICE OF THE PEOPLE”

The nationalization of the pre-university system by introducing law no. XXXIII of the nationalization of schools carried out in 1948 was the first step in the deconstruction of Hungarian society and a turning point in the fight against the local institutional system, followed by other sectors of Hungarian society and the state system, including the Hungarian Academy.

In the autumn of 1949, the Hungarian Academy of Sciences was strangled by "accepting" the new operating regulations published following Soviet methods. At the same time, through the biased redistribution of research scholarships and the reorganization of diplomatic higher education since 1947, two goals were considered, the first was the rapid change of diplomatic staff and the second was the experimentation of a reform model applicable to other academic and university fields.

This reorientation with an exclusively materialist-atheist tendency aimed for subjugating and capturing of scientific, cultural life and the destruction of Christian culture and national identity based on European roots. The study aims at a brief presentation of the deconstruction and the “reform” of the academic and university system, especially the diplomatic studies which was turned to “service of the people.”

STUDENȚII LUI NICOLAE CEAUȘESCU

Dan LAZĂR, *conferențiar universitar, doctor,
Facultatea de Istorie, Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România*

Studentia a reprezentat mereu, indiferent de regimurile politice, o stare aparte, asociată tinereții și libertății. Regimul ceaușist a dorit și a reușit să subjuge ideologic mediul universitar, dar până la un punct. Dincolo de acesta, oaze de libertate personală sau de grup au continuat să lumineze în crepusculul unui regim opresiv.

NICOLAE CEAUȘESCU'S STUDENTS

The student has always represented, regardless of the political regimes, a special state, associated with the youth and freedom. The Ceausescu regime wanted and succeeded in ideologically subjugating the academic field, but to a certain extent. Beyond that, oases of personal or group liberty continued to shine in the twilight of an oppressive regime.

A SUPRAVEGHEA ȘI A CONTROLA. CAZUL INSTITUTULUI PEDAGOGIC DIN ORADEA (1972-1979)

Gabriel MOISA, *profesor universitar, doctor, Facultatea de Istorie,
Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării,
Universitatea Oradea, România,*

Lucrarea evidențiază eforturile majore și energia enormă consumată în deceniul al optulea al secolului trecut de structurile de securitate din Oradea, astfel încât să nu se întâmple nimic neprevăzut în timpul aniversării anuale a Unirii Principatelor Române (24 ianuarie 1859). Surprinsă de evenimentele care au avut loc în noaptea de 23 spre 24 ianuarie 1972, Securitatea din Oradea a făcut diligențe constante, astfel încât să nu se mai repete. La începutul fiecărui an, un număr semnificativ de ofițeri făceau runde, astfel încât evenimentul să se desfășoare cât mai liniștiti. De asemenea, aceștia își vor exploata propriile rețele informative pentru a culege date cât mai relevante posibil. Cu excepția anului 1972, Securitatea nu a descoperit evenimente nedorite, semn că fie au gestionat bine lucrurile, fie că nu au existat „elemente ostile” care să genereze tulburări împotriva regimului comunist, acte de huliganism sau manifestări de indisciplină, așa cum sunt acestea catalogate de Securitatea. În cele

din urmă, lucrarea evidențiază o parte din ceea ce a însemnat consolidarea supravegherii societății românești de-a lungul timpului și implicarea evidentă a structurilor de forță ale regimului politic în controlul și pedepsirea celor care s-au ridicat împotriva sistemului politic sau doar l-au intenționat.

SUPERVISE AND CONTROL.THE CASE OF THE PEDAGOGICAL INSTITUTE FROM ORADEA (1972-1979)

The paper highlights the major efforts made and the enormous energy consumed by the security structures of Oradea during the eighth decade of the last century, so that nothing unforeseen would happen during the annual anniversary of the Union of Romanian Principalities (January 24, 1859). Surprised by the event took place the night of January 23 to 24, 1972, the Securitate (Security) of Oradea made constant diligences so that it would not be repeated. At the beginning of each year, a significant number of officers were rounded, so the event would take place as smoothly as possible. They would also exploit their own informatory networks to gather data as relevant as possible. Except for 1972, no unwanted events had been discovered by the Securitate, a sign that either they managed things well or no „hostile elements” had in mind to generate disturbances against the communist regime, hooliganism or predisposition to acts of indiscipline, as cataloged by the Securitate. Finally, the paper highlights a part of what it meant to strengthen the supervision of the Romanian society over time and the obvious involvement of the force structures of the political regime in controlling and punishing those who rose up against the political system or only intended it.

CAZUL OPEREI „MAREA PRIETENIE” DE VANO MURADELI ȘI ECOUL SĂU LA CONSERVATORUL DE STAT DIN CHIȘINĂU

Sorin ȘCLEARUC, *doctorand, Facultatea de Istorie și
Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova,
Republica Moldova*

Articolul respectiv are drept scop elucidarea unui caz de rezonanță, care a servit drept punct de cotitură în lumea muzicii sovietice. Opera “Marea Prietenie” de Vano Muradeli, servește în calitate de reper, în ceea ce privește studierea metodelor implicării statului și a ideologiei comuniste în activitățile oamenilor de cultură.

Odată cu condamnarea acesteia și emiterea Hotărârii PC(b)US din 10 februarie 1948, în retorica comunistă se înrădăcinează tot mai accentuat un nou instrument, o nouă pârghie de înlăturare a oamenilor incozi sistemului comunist, și anume învinuirea în formalism.

Fiind parte a Uniunii Sovietice, RSS Moldovenească de asemenea a căzut sub incidența noilor reguli, care după cum o prezintă lucrările de specialitate și materialele de arhivă, nomenclatura comunistă locală, în scurt timp le-a preluat și asimilat. Conservatorul de Stat din Chișinău, la fel, fiind și el implicat în aceste procese.

În așa fel, oamenii de artă încep a se simți limitați și impuși în a crea produsele culturale în conformitate strictă cu cerințele ideologiei comuniste.

THE CASE OF THE „GREAT FRIENDSHIP” OPERA BY VANO MURADELI AND ITS ECHO TO THE STATE CONSERVATORY OF CHISINAU

The case of the „Great Friendship” opera by Vano Muradeli and its echo to The State Conservatory of Chisinau Summary: The article aims to elucidate a case of resonance, which served as a turning point in the world of Soviet music. The opera The Great Friendship by Vano Muradeli serves as a landmark in terms of studying the methods of state involvement and communist ideology in the activities of people of culture.

With its condemnation and the issuance of the CC of C(b)PSU Decree from February 10, 1948, communist rhetoric is increasingly rooted in a new tool, a new lever to remove uncomfortable people by the communist system, namely the accusation of formalism.

Being part of the Soviet Union, the Moldavian SSR also fell under the new rules, which, as presented by specialized works and archive files, the local communist nomenclature soon took over and assimilated. The State Conservatory in Chisinau were also involved in these processes. In this way, local artists were limited and forced to create cultural products in strict accordance with the requirements of communist ideology.

UN „POMPIER” PENTRU SISTEMUL EDUCAȚIONAL AL RSS MOLDOVENEȘTI – INSTITUTUL ÎNVĂȚĂTORESC DIN SOROCA

*Liliana ROTARU, conferențiar universitar, doctor,
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de
Stat din Moldova, Republica Moldova*

Istoria unor instituții de învățământ superior pedagogic din RSS Moldovenească, restabilite și/sau create de sovietici încă din a doua jumătate a anilor '40, este mai mult sau mai puțin cunoscută, or acestea au fost predecesoarele unor universități din Republica Moldova. Altele, însă, tot atât de repede desființate, precum au fost create, au rămas în uitare astăzi, deși au avut rolul și importanța lor pentru perioada în care au fost create. Lipsa cadrelor didactice în perioada postbelică, generată pe de o parte

de extinderea sistemului educațional sovietic în RSS Moldovenească după 1944 și obligativitatea învățământului de șapte clase în localitățile rurale și a celui de 10 clase în orașele sovietice moldovenești după 1949, a determinat autoritățile sovietice să deschidă temporar câteva instituții de învățământ superior pedagogic, care să „producă” profesori pentru clasele V-VII și VIII-X. Autorul încearcă să descifreze, pe baza unor surse arhivistice inedite, procesului de înființare a Institutului Învățătoresc de la Soroca - o instituție pedagogică de învățământ superior cu o existență efemeră, căreia regimul i-a atribuit acel rol de „pompiier” pentru problema lipsei cadrelor didactice din învățământul public al RSS Moldovenești.

A „FIREFIGHTER” FOR THE EDUCATIONAL SYSTEM OF MOLDAVIAN SSR – SOROCA EDUCATIONAL INSTITUTE

The history of some pedagogical higher education institutions in the Moldavian SSR, re-established and/or created by the Soviets since the second half of the 1940s, is more or less known, or they were the predecessors of some universities in the Republic of Moldova. The shortage of teachers in the post-war period, generated by the expansion of the Soviet educational system in the Moldavian SSR after 1944 and, after 1949, by the transition to compulsory education of 7 classes in villages and 10 classes in Soviet Moldavian cities, led the authorities to open temporary pedagogical higher education institutions, producing, in particular, teachers for grades V-VII and VIII-X.

The author tries to decipher, based on unique archival sources, the ins and outs of the founding process of the Soroca Educational Institute – a pedagogical higher education institution with an ephemeral existence, to which the regime assigned a role of „firefighter” for the shortage of teachers in the public education of the Moldavian SSR.

ATTITUDINEA CORPULUI DIDACTIC ȘI A STUDENȚIMII DIN RSS MOLDOVENEASCĂ FAȚĂ DE PUTEREA SOVIETICĂ

Ruslan ȘEVCENCO, *doctor în istorie,
Institutul Politici Eficiente, Chișinău, Republica Moldova*

În acest articol, în baza materialelor inedite va fi examinată și analizată atitudinea corpului didactic și a studenților instituțiilor de învățământ superior al RSS Moldovenească față de puterea sovietică și reacția autorităților. Etapele orientative de periodizare: 1) 1943 / 1944-1956 - perioada în care elevii și pedagogii și-au exprimat nemulțumirea în special față de condițiile de viață, dar au exprimat și simpatie pentru Occident și modul de viață occidental. A doua etapă (1956-1961) a

fost provocată de evenimentele din Ungaria și a fost caracterizată de nemulțumirea unor profesori față de condițiile de viață din URSS și nemulțumirea studenților s-a exprimat prin boicotarea mai multor măsuri ale autorităților și chemări la urmarea exemplului maghiar. A treia etapă (1961-1973) - formarea organizațiilor antisovietice în instituțiile de învățământ superior, în care rolul decisiv era jucat de pedagogi și studenți. A patra etapă (1973-1987)- de la distrugerea nucleului de opoziție la Institutul Politehnic până la dezvoltarea proceselor de restructurare în republică. Se caracterizează prin acțiuni antisovietice din ce în ce mai publice și dure din partea studenților, stabilirea unor relații tot mai strânse cu studenții străini. A cincea etapă (1987-1991) - de la implicarea studenților în activitatea asociațiilor informale până la prăbușirea regimului sovietic. Se caracterizează prin participarea activă a studenților și pedagogilor la activitatea asociațiilor publice, în special la mișcarea patriotică.

ATTITUDE OF THE TEACHING STAFF AND THE STUDENTS FROM THE MOLDAVIAN SSR TOWARDS THE SOVIET POWER

In this article, based on the original materials, the attitude of the teaching staff and students of higher education institutions of the Moldovan SSR towards the Soviet power, and the reaction of the authorities will be examined and analyzed. Indicative stages of periodization: The first (1943 / 1944-1956) - the period when students and pedagogues expressed dissatisfaction especially with living conditions, but expressed sympathy for the West and the Western way of life. The second (1956-1961) was caused by the events in Hungary and was characterized by the dissatisfaction of some teachers with living conditions in the USSR, and by students - the boycott of several measures of the authorities and calls to follow the Hungarian example. Third (1961-1973): the formation of anti-Soviet organizations in higher education institutions, in which the decisive role was played by pedagogues and students. Fourth (1973-1987): from the destruction of the opposition nucleus at the Polytechnic Institute to the development of restructuring processes in the republic. It is characterized by increasingly public and harsh anti-Soviet actions on the part of student-opponents, the establishment of ever closer relations with foreign students. Fifth (1987-1991): from the involvement of students in the activity of informal associations to the collapse of the Soviet regime. It is characterized by the active participation of students and pedagogues in the activity of public associations, especially in the patriotic movement. reconciliation.

NKGB, TINERETUL ȘI INTELECTUALII ÎN RSS MOLDOVENEASCĂ ÎN PRIMII ANI POSTBELICI

Alexandru MALACENCO, *doctorand,*
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de
Stat din Moldova, Republica Moldova

În prezentul demers științific, autorul se va concentra asupra analizei acțiunilor și măsurilor întreprinse de NKGB sovietic față de tineri și unii reprezentanți ai clasei intelectuale din RSS Moldovenească în primii ani postbelici, precum și factorii care au determinat necesitatea acestora. Studiul ne va permite să elucidăm elemente de *modus operandi* și măsurile speciale utilizate de structurile de securitate sovietice în legătură cu clasele sociale menționate și rolul acestora în contextul consolidării regimului sovietic în RSS Moldovenească. Având în vedere că subiectul studiului rămâne foarte puțin explorat în istoriografia moldovenească, această lucrare va contribui la dobândirea unei mai bune cunoașteri a acestui episod istoric.

Acest studiu se bazează pe documente nepublicate din arhiva Serviciului de Securitate și Informații din Republica Moldova (ASISRM) și din alte surse istoriografice.

NKGB, YOUTH AND INTELLECTUALS IN MOLDAVIAN SSR IN THE FIRST POST-WAR YEARS

In the present work, the author will focus on analyzing the actions and measures carried out by the soviet NKGB towards youth and some representatives of the intellectual class from the Moldavian SSR in the first post-war years, as well as the factors that determined their need. The study will allow us to elucidate elements of *modus operandi* and special measures used by the soviet security structures in relation to mentioned social classes and their role in the context of consolidating the soviet regime in the Moldavian SSR. Taking into account that the subject of the study remains very poorly explored in the Moldovan historiography, this work will contribute to acquire a better knowledge of this historical episode.

This study is based on unpublished documents from the archive of the Security and Intelligence Service of the Republic of Moldova (ASISRM) and other historiographical sources.

PROCESUL DE ADMITERE LA INSTITUTUL DE STAT DE MEDICINA DIN CHIȘINAU (1945 - SFÂRȘITUL ANILOR '60)

Ion Valer XENOFONTOV, *doctor, cercetător științific coordonator,
Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan” a Academiei de
Științe a Moldovei, Republica Moldova*

Lidia PRISAC, *doctor în istorie, cercetător științific superior,
Institutul Patrimoniului Cultural, Ministerul Educației,
Culturii și Cercetării, Republica Moldova*

Prezentarea va evidenția subiectul procesului de admitere la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău în perioada 1945–1960. În primii ani de activitate a Institutului de Medicină, numărul studenților autohtoni a fost cel mai scăzut, comparativ cu alte instituții de învățământ superior din RSS Moldovenească. În perioada de după cel de-al Doilea Război Mondial, mai multe categorii de studenți s-au bucurat de diferite privilegii. Cei care au fost înmatriculați la Institut erau persoane cu nivele diferite de pregătire generală. De asemenea, existau decalaje substanțiale de vârstă între studenți. Datele biografice ale studenților înscriși au fost analizate amănunțit. Procesul de admitere la Institutul de Medicină a fost unul competitiv, prin respectarea mai multor criterii și rigori.

ADMISSION PROCESS AT THE STATE INSTITUTE OF MEDICINE FROM CHIȘINĂU (1945 - END OF 1960S)

The presentation will highlight the subject of the admission process to the State Institute of Medicine in Chisinau in the period of 1945–1960. In the first years of the Medicine Institute activity, the number of the native students was the lowest, compared to other higher education institutions from Moldavian SSR. Being after the Second World War, many of the students enjoyed various privileges. They were persons who were admit gracefully performances. There were also substantial age gaps between students. The biographical data of the enrolled students were thoroughly analyze. The process of admission to Medicine Institute was a competitive one, by respecting several criteria and rigors.

VIAȚA STUDENȚEASCĂ LA INSTITUTUL DE STAT DE MEDICINĂ DIN CHIȘINĂU (1945-1991)

Ion Valer XENOFONTOV, *doctor, cercetător științific coordonator,
Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan” a Academiei de
Științe a Moldovei, Republica Moldova*

Lidia PRISAC, *doctor în istorie, cercetător științific superior,
Institutul Patrimoniului Cultural, Ministerul Educației,
Culturii și Cercetării, Republica Moldova*

Interesul științific al acestei prezentări este legat de istoria vieții de zi cu zi a studenților Institutului de Stat de Medicină din Chișinău în perioada 1945-1991. În primii ani postbelici, viitorii medici au trebuit să îmbine procesul de studiu cu alte activități specifice timpului: să participe la subotnice; să facă parte din grupul instructorilor de sănătate care învățau populația cum să lupte împotriva bolilor infecțioase, împotriva foamei etc. Studenții au îmbrăcat haine specifice perioadei, unii purtând haine militare. Alți studenți au trebuit să lucreze descărcând cărbune, lemn, utilaje pentru fabrici și uzine. Comparativ cu promoțiile anterioare, absolvenții anilor 1975-1980, se deosebeau printr-o cultură generală mai amplă. Odată cu criza economică din a doua jumătate a anilor '80, unii dintre absolvenții instituției, zdrobiți de rutina zilnică, au fost obligați să se retragă în afara republicii.

STUDENT LIFE AT THE STATE INSTITUTE OF MEDICINE FROM CHIȘINĂU (1945-1991)

The scientific interest of this presentation related the history of the student's everyday life in period of their studying at the State Institute of Medicine in Chisinau from 1945 to 1991. In the first post-war years, future doctors had to combine the study process with other time-specific actions: at cleaning public places; as health instructors at the fight against infectious diseases, the fight against hunger etc. The students' clothing was poor, some wearing military. Other students had to work unloading coal, wood, machinery for factories and plants. Graduates of the 1975-1980s, compared to previous promotions, analyzed the specifics their everyday life more critically, through general culture. With the economic crisis of the second half of the 1980s, some of the institution's graduates, crushed by the daily routine, being forced to retire outside the republic.

ACTIVITATEA EXTRACURRICULARĂ LA INSTITUTUL DE STAT DE MEDICINĂ DIN CHIȘINĂU (1945–1991)

Ion Valer XENOFONTOV, *doctor, cercetător științific coordonator,
Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan” a Academiei de
Științe a Moldovei, Republica Moldova*

Lidia PRISAC, *doctor în istorie, cercetător științific superior,
Institutul Patrimoniului Cultural, Ministerul Educației,
Culturii și Cercetării, Republica Moldova*

Pe baza materialelor originale (de arhivă), a surselor orale, a informațiilor din presa de timp și a literaturii de specialitate, a fost analizată viața extrașcolară a studenților Institutului de Stat de Medicină din Chișinău în perioada 1945–1991. Cercetarea abordează subiectul muncii patriotice desfășurată de studenți în perimetrul spiritului de epocă. Activitatea sportivă și artistică a fost o preocupare importantă a singurei instituții de învățământ superior din domeniul medicinei și farmaciei din RSS Moldovenească.

EXTRACURRICULAR ACTIVITY AT THE STATE INSTITUTE OF MEDICINE FROM CHIȘINĂU (1945-1991)

Based on original (archival) materials, oral sources, information from the time press and specialized literature, extracurricular life was analyzed at the State Institute of Medicine in Chisinau during 1945–1991. The patriotic work carried out by the students in the perimeter of the period spirit was approached. The sports and artistic activity was highlighted in the only higher education institution in the field of medicine and pharmacy in the Moldovan SSR.

THE ACTIVITY OF HISTORIAN SILVIU DRAGOMIR AT THE UNIVERSITY OF CLUJ (1919-1947)

Sorin ȘIPOȘ, *profesor universitar, doctor, Facultatea de Istorie,
Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării,
Universitatea Oradea, România,*

După realizarea unității naționale, în fața intelectualilor ardeleni s-au ridicat numeroase probleme ce reclamau o rezolvare rapidă. Intelectualii români din Transilvania implicați în realizarea unirii considerau că, alături de reformele care trebuiau să ducă, în final, la integrarea noilor provincii în structurile Vechiului Regat, o problemă de maximă importanță pentru populația românească din provinciile

unite o constituia organizarea unui sistem de învățământ în limba română, îndeosebi la nivel universitar. În noua instituție de învățământ superior, care și-a deschis porțile în toamna anului 1919, Silviu Dragomir a fost propus pentru angajare de către Sextil Pușcariu, ca profesor agregat pentru istoria popoarelor din sud-estul Europei, la catedra de istorie din cadrul Facultății de Filosofie și Litere. Din anul 1923, Silviu Dragomir este numit profesor titular pentru istoria popoarelor sud est europene. Tânărul profesor universitar a susținut la universitatea clujeană prelegeri de istoria popoarelor slave, a românilor balcanici, precum și cursul consacrat Revoluției de la 1848, apreciate de studenți, până în anul 1947, când a fost pensionat abuziv, din motive politice, înainte de împlinirea vârstei legale. Precizăm că anii în care Silviu Dragomir a fost profesor la Universitatea din Cluj și-au pus amprenta asupra cercetărilor sale. Opera lui poate fi structurată, evident cu un oarecare subiectivism, în funcție de momentul în care a fost redactată. Prima perioadă ar coincide cu debutul în cercetarea istorică și s ar încheia în jurul anului 1918. Remarcăm, cu deosebire, studiile de medievistică consacrate instituțiilor românești, studiul critic din lucrarea Contribuțiuni istorice privitoare la istoria românilor de pe pământul crăiesc, precum și cercetarea raporturilor religioase româno-ruse din secolele XVII-XVIII.

Perioada interbelică, urmată de anii petrecuți în refugiul sibian și de reîntoarcerea la Cluj, până în 1947, când este pensionat, se conturează ca a doua etapă însemnată din activitatea istoriografică a lui Silviu Dragomir. Este o perioadă deosebit de fertilă pentru istoric. Din punct de vedere tematic, constatăm existența unei continuități problematice; apar însă și subiecte noi, legate îndeosebi de trecutul populației de origine romanică din nord-vestul Peninsulei Balcanice, de Revoluția de la 1848, precum și de mișcările religioase din secolul al XVIII-lea din Transilvania.

BIOGRAFIA UNEI PERSONALITĂȚI MARCANTE – AFANASIE V. REPIDA

Ion EREMIA, *profesor universitar, doctor habilitat,
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de
Stat din Moldova, Republica Moldova*

Biografia profesorului Afanasie Repida seamănă în multe privințe cu biografia multor persoane care au format categoria intelectualilor sovietici: studii primare, secundare, superioare, avansarea ierarhică în cadrul sistemului sovietic. Afanasie Repida a avut nenorocirea de a participa la cea mai mare și mai crudă conflagrație mondială din secolul al XX-lea, al Doilea Război Mondial, dar și norocul de a scăpa cu viață. Înzestrat cu adevărata înțelepciune țărănească, a înfruntat chemările vremurilor în care a trăit și a muncit, a demonstrat un exemplu de modestie și umanitate față de colegii și subordonații săi, a căutat să evite și să soluționeze situațiile de conflict în mod constant. Moștenirea științifică a profesorului Afanasie Repida poartă semnul vremurilor în care a scris, orizonturile căutării sale creative

fiind limitate de limitele impuse de regim. Trebuie privit și apreciat cu mare grijă și precauție, deoarece, se pare, sentimentele interioare ale profesorului Afanasie Repida erau diferite de cele pe care le-a expus pe hârtie. Poate din acest motiv, cei care l-au cunoscut bine pe profesor, poartă în inimile lor cu mare grijă amintirea caldă a celui care a fost Afanasie V. Repida.

BIOGRAPHY OF A SIGNIFICANT PERSONALITY - AFANASIE V. REPIDA

The biography of Professor Afanasie Repida is in many ways similar to the biography of many who made up the Soviet intellectuals: primary, secondary, higher education, the hierarchical advancement of the Soviet system. Afanasie Repida had the misfortune to participate in the largest and cruellest world conflagration of the twentieth century, the Second World War, but also the luck to escape with his life. Endowed with true peasant wisdom, he faced the calls of the times in which he lived and worked, showed an example of modesty and humanity towards his colleagues and subordinates, constantly sought to avoid and settle situations of conflict. Professor Afanasie Repida's scientific legacy bears the stamp of the times in which he wrote, the horizons of his creative search being limited by the regime in which he lived and dictated by the party that created that regime. It must be viewed and appreciated with great care and caution, because, it seems, Professor Afanasie Repida's inner feelings were different from those he laid out on paper. Perhaps for this reason, those who knew the teacher well, carry in their hearts with great care the warm memory of the one who was Afanasie V. Repida.

ROLUL ANTONINEI LUCINSCHI ÎN CONSOLIDAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PEDAGOGIC ÎN RSS MOLDOVENEASCĂ

*Valentina URSU, doctor, conferențiar univertsitar,
Facultatea de Istorie și Geografie, Universitatea Pedagogică de
Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Republica Moldova*

Antonina Lucinschi a fost pedagog și manager care a contribuit la pregătirea studenților, precum și a viitorilor profesori de istorie, psihologie, filologie la Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău în anii '60 - '70 ai sec. XX. În calitate de șef de catedră, Antonina Lucinschi a fost inițiatorul a numeroase activități didactice și educaționale, a elaborat și publicat lucrări didactice, articole și studii, monografiile dedicate formării abilităților de viață ale elevilor și studenților.

THE ROLE OF ANTONINA LUCHINSCHI IN CONSOLIDATION OF THE PEDAGOGICAL EDUCATION IN MOLDOVAN SSR

Dr. Antonina Lucinschi was a pedagogue and a manager who contributed to the training of students, as well as future teachers of history, psychology, philology at the State Pedagogical Institute "Ion Creanga" in Chisinau during the '60s - '70 ai sec. XX. As head of department, Antonina Lucinschi was the initiator of numerous didactic and educational activities, she elaborated and published didactic works, articles and studies, monographs, dedicated to the formation of life skills of pupils and students.

PROFESORUL UNIVERSITAR MIHAIL MUNTEAN – OMUL VREMURILOR OBSCURE

*Ion NICULIȚĂ, profesor universitar, doctor habilitat,
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de
Stat din Moldova, Republica Moldova*

Profesorii universitari au avut și au o importanță deosebită în pregătirea profesională a studenților și doar unii dintre ei, cei mai buni, îi învață pe studenți unde să privească, oferindu-le în același timp libertatea de a descoperi și cunoaște în propriul stil. Un astfel de profesor a fost Mihail Muntean - profesor și decan al Facultății de Istorie a Universității de Stat din Moldova. Folosind documentele din dosarul personal, care se păstrează în arhiva instituțională a Universității de Stat din Moldova, autorul restabilește, mai ales pe baza memoriilor personale, cariera profesională și academică a profesorului, educatorului, decanului și omului de știință Mihail Munteanu.

UNIVERSITY PROFESSOR MIHAIL MUNTEAN – THE MAN OF OBSCURE TIMES

University professors have had and still have a special importance in the professional training of students and only some of them, the best ones, teach students where to look, while giving them the freedom to discover and know in their own style. One such professor was Mihail Muntean - professor and dean of the Faculty of History of the State University of Moldova. Using the documents from the personal file, which is kept in the institutional archive of the State University of Moldova, the author restores, especially based on personal memoirs, the professional and academic career of professor, educator, dean and scientist Mihail Munteanu.